

Nr 1883

av herr Carlshamre m. fl.

i anledning av Kungl. Maj:ts proposition 1974:129 med förslag om förbättrade folkpensionsförmåner och en lagstadgad sänkning av den allmänna pensionsåldern.

Under vårriksdagen yrkade vi i en motion i anledning av statsverkspropositionen att en utredning skulle få i uppdrag att med förtur utreda och föreslå sådana förbättringar att vårdbidraget till föräldrar som vårdar handikappade barn får ett större värde i de fall där bidraget nu reduceras till följd av beskattningen. I propositionen 1974:129 ang. förbättrade folkpensionsförmåner m. m. förelås nu gynnsammare regler för detta vårdbidrag. Förslaget medför såväl en vidgning av personkretsen – genom mildare kvalifikationsregler – som en väsentlig ökning av det oavkortade bidraget.

Vi hälsar dessa förslag med tillfredsställelse med undantag för tidpunkten för ikraftträdandet.

I den förenämnda motionen, 1974:691, framhöll vi att den omständigheten att bidragen fr. o. m. innevarande år räknats upp och därmed blivit beskattningsbara trots obestridliga fördelar, som t. ex. grundande av pensionsrätt, ändå kunde medföra att nettobehållningen genom beskattningen blir obetydlig eller t. o. m. mindre än tidigare. Särskilt hårt drabbas förvärvsarbete ensamföräldrar, som vårdar handikappat barn. Det måste anses direkt stötande, anfördes vidare i motionen, att vårdnadsbidraget reduceras i sådana fall.

Några omständigheter som föranleder oss att ändra ståndpunkt har sedan dess inte inträffat. Därför menar vi att den i propositionen 1974:129 föreslagna förstärkningen av vårdbidragen bör sättas in så snart som det administrativt och tekniskt är möjligt. Vi föreslår därför sådana övergångsbestämmelser att vårdbidragsbeloppen räknas upp redan fr. o. m. nästa budgetår, dvs. fr. o. m. den 1 juli 1975. Det torde ankomma på vederbörande utskott att utarbeta erforderlig lagtext. Jämfört med de stora kostnader som propositionens sammantagna förslag medför är kostnaden för det här föreslagna tidigareläggandet endast ca 50 milj. kr. och således obetydlig med hänsyn till hur utomordentligt betydelsefull en ekonomisk förstärkning är för föräldrarnas möjlighet att klara vården av denna ofta bortglömda minoritet handikappade.

I de fall skatteeffekten inkomståret 1974 ger till resultat att vårdbidragets netto blir mindre än vad det skulle ha blivit i det tidigare systemet med ett skattefritt årsbelopp om 60 procent av basbeloppet, bör så stort dekla-

rationsavdrag medges av skattemyndigheterna att åtminstone den tidigare bidragsnivån upprätthålls. Så länge vårdbidraget beräknas enligt nuvarande regler är ett sådant tillmötesgående från skattemyndigheternas sida oundvikligt om rättvisa skall uppnås. Som nämnts ovan är det annars framför allt de förvärvsarbetande ensamföräldrarna som kommer i kläm. Då vårdbidragen sedermera förstärks – fr. o. m. 1 juli 1975 enligt vårt förslag – kommer rimligen nettot att förbättras avsevärt även efter skatt. Emellertid kan det förekomma särskilt fördyrande omkostnader i somliga fall, vilka bör berättiga till särskilda deklarationsavdrag.

I socialförsäkringsutskottets betänkande 1974:5 förväntade man sig att riksförsäkringsverket redan nu skulle ha lagt fram förslag om beskattningen av vårdbidragen, vilket dock inte skett av redovisningen i den föreliggande propositionen att döma. Kungl. Maj:t bör därför snarast utfärda anvisningar inför 1975 års deklarationsperiod samt vidare låta utarbeta skatteregler inför införandet av det förhöjda vårdbidraget.

Med stöd av vad ovan anförts hemställs

att riksdagen

- A. beslutar att oavkortat vårdbidrag till föräldrar som vårdar handikappade barn beloppsmässigt skall motsvara förtidspension från folkpensioneringen inklusive dubbelt pensionstillskott fr. o. m. 1 juli 1975,
- B. hos Kungl. Maj:t uttalar vad i motionen anförts om införandet av möjligheter till särskilda deklarationsavdrag för föräldrar som uppbär vårdbidrag för vård av handikappade barn.

Stockholm den 31 oktober 1974

NILS CARLSHAMRE (m)

ALLAN ÅKERLIND (m)

KARL LEUCHOVIUS (m)

HANS NYHAGE (m)

KNUT WACHTMEISTER (m)  
i Staffanstorp